

Nr 3 A.

Ankom till riksdagens kausli den 31 januari 1919 kl. 7 e. m.

Utlåtande, angående regleringen av utgifterna under riksstatens för år 1920 tredje huvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet.

(1:a avd.)

A. Departementet.

1:o) I den till riksdagen den 9 januari 1919 avlätna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Kungl. Maj:t under åberopande av punkt 1 i det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för samma dag föreslagit riksdagen, att, i avvaktan på den proposition angående omorganisation av utrikesdepartementet, som kunde komma att avlåtas, i det för departementet uppförda ordinarie anslaget för 1920 måtte beräknas en förhöjning från dess nuvarande belopp, 164,700 kronor, med 142,500 kronor till 307,200 kronor.

Utrikesdepartementet.
[1.]*

Beträffande detta anslag kommer utskottet framdeles under riksdagen att avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

anmäla.

2:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2) att, i avvaktan på den proposition angående omorganisation av utrikesdepartementet, som kunde komma att avlåtas, till extra avlöningstillägg åt vissa befattningshavare i utrikesdepartementet m. m. bland de extra anslagen

*Extra avlönings-
tillägg
åt vissa
befattnings-
havare i
utrikesde-
partementet
m. m.*

¹ Hänvisar till punkt i statsverkspropositionen.

såsom förslagsanslag, högst, för år 1920 beräkna ett belopp av 40,000 kronor.

I fråga om denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

anmäla.

*Tillfällig
lönerereg-
lering för
vissa ordi-
narie befatt-
ningshavare
inom den
civila stats-
förvalt-
ningen.*

3:o) Vidare har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 3) att, i avvaktan på den proposition i ämnet, som kunde vara riksdagen förelagd, för beredande av tillfällig lönerereglering under år 1920 åt vissa ordinarie befattningshavare inom den civila statsförvaltningen å extra stat för år 1920 under tredje huvudtiteln såsom förslagsanslag beräkna ett belopp av 7,800 kronor.

Beträffande denna fråga kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

[3.]

anmäla.

*Förstärk-
ning av de
till avlönande
av vissa
extra befatt-
ningshavare
inom den
civila stats-
förvaltning-
en samt
till vikari-
atsersättningar
m. m.
anvisade
medel.*

4:o) Kungl. Maj:t har ytterligare föreslagit riksdagen (punkt 4) att, i avvaktan på den proposition i ämnet, som kunde vara riksdagen förelagd, till förstärkning under år 1920 av de till avlönande av vissa extra befattningshavare inom den civila statsförvaltningen samt till vikariatsersättningar m. m. anvisade medel å extra stat för år 1920 under tredje huvudtiteln såsom förslagsanslag beräkna ett belopp av 4,000 kronor.

Jämväl i fråga om denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

[4.]

anmäla.

B. Sveriges representation i utlandet.

*Avlöning åt
en tredje
kanslist vid
general-
konsulatet
i London.*

5:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 5) får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, för *avlöning åt en tredje kanslist*

[5.]

vid generalkonsulatet i London å extra stat för år 1920 anvisa ett förslagsanslag, högst 4,400 kronor, därav 2,300 kronor skola anses motsvara lön, 600 kronor tjänstgöringspenningar och 1,500 kronor ortstillägg.

6:o) Vidare har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 6) att för avlöning åt en tillförordnad minister hos Schweiziska Edsförbundet å extra stat för år 1920 anvisa ett förslagsanslag, högst, av 24,000 kronor, därav 9,000 kronor skola anses motsvara lön, 6,000 kronor tjänstgöringspenningar och 9,000 kronor ortstillägg. *Avlöning åt en tillförordnad minister hos Schweiziska Edsförbundet*

Beträffande utredningen i detta ärende får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 9 och 10. [6.]

På extra stat för år 1919 är för ifrågavarande ändamål anvisat anslag till samma belopp som det nu begärda.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, för *avlöning åt en tillförordnad minister hos Schweiziska Edsförbundet* å extra stat för år 1920 anvisa ett förslagsanslag, högst, 24,000 kronor, därav 9,000 kronor skola anses motsvara lön, 6,000 kronor tjänstgöringspenningar och 9,000 kronor ortstillägg.

7:o) Kungl. Maj:t har ytterligare föreslagit riksdagen (punkt 7) att å extra stat för år 1920 till avlöning åt två andre legationssekreterare anvisa ett förslagsanslag, högst, av 18,000 kronor eller 9,000 kronor till vardera, därav 3,600 kronor skola anses motsvara lön, 1,600 kronor tjänstgöringspenningar och 3,800 kronor ortstillägg, med rätt för Kungl. Maj:t att bestämma, vid vilka beskickningar ifrågavarande legationssekreterare skola tjänstgöra. *Avlöning åt två andre legationssekreterare.* [7.]

Med bifall till därom av Kungl. Maj:t gjord framställning anvisade 1918 års lagtima riksdag å extra stat för år 1919 enahanda anslag som det nu begärda. *Utskottets yttrande.*

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, å extra stat för år 1920 till av-

löning åt två andre legationssekreterare anvisa ett förslagsanslag, högst, 18,000 kronor eller 9,000 kronor till vardera, därav 3,600 kronor skola anses motsvara lön, 1,600 kronor tjänstgöringspenningar och 3,800 kronor ortstillägg, med rätt för Kungl. Maj:t att bestämma, vid vilka beskickningar ifrågavarande legationssekreterare skola tjänstgöra.

*Expektans-
arvoden till
vissa diplo-
mat- och
konsulat-
tjänstemän.*

[8.]

8:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 8) att å extra stat för år 1920 för expektansarvoden till vissa diplomat- och konsulat-tjänstemän anvisa ett förslagsanslag av 20,400 kronor.

Utredningen rörande anslaget återfinnes å sid. 10 och 11 av åbe-ropade statsrådsprotokollet.

*Utskottets
yttrande.*

För ifrågavarande ändamål finnes å extra stat för innevarande år uppfört ett förslagsanslag av 26,400 kronor.

På grund av skedda förändringar ifråga om placeringen av tjänstemännen har anslaget för år 1920 ansetts kunna nedsättas med 6,000 kronor till 20,400 kronor.

Med tillstyrkande av bifall till vad Kungl. Maj:t föreslagit hemställer utskottet,

att riksdagen må å extra stat för år 1920 för *expektansarvoden till vissa diplomat- och konsulat-tjänstemän* anvisa ett förslagsanslag av 20,400 kronor.

*Upprätt-
hållande av
vissa nya
konsulat i
Ryssland.*

[9.]

9:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag får utskottet, under erinran om att samma anslag funnits uppfört å tredje huvudtiteln sedan år 1917, hemställa,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, å extra stat för år 1920 till *upp-rätthållande av vissa nya konsulat i Ryssland* anvisa ett förslagsanslag, högst, 45,000 kronor, med rätt för Kungl. Maj:t att bestämma de platser, där ifrågavarande konsulat skola vara förlagda, ävensom de distrikt, som skola vara dem tilldelade.

10:o) Kungl. Maj:t har (punkt 10) föreslagit riksdagen, att i avvaktan på den proposition, som kunde komma att avlätas angående, bland annat, anslag för upprättande av vissa nya konsulat i utomeuropeiska länder, för ändamålet bland de extra anslagen för år 1920 såsom förslagsanslag, högst, beräkna ett belopp av 92,000 kronor.

Upprättande av vissa nya konsulat i utomeuropeiska länder.

[10.]

Beträffande denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

anmäla.

11:o) Kungl. Maj:t har (punkt 11) föreslagit riksdagen, dels medgiva, att det å extra stat för år 1919 till personligt lönetillägg åt kanslisten vid beskickningen i Madrid och Lissabon B. C. T. Molin anvisade förslagsanslag, högst, av 1,000 kronor, må få användas till personligt lönetillägg för år 1919 åt kanslisten vid samma beskickning E. L. Johansson;

Personligt lönetillägg åt kanslisten vid beskickningen i Madrid och Lissabon E. L. Johansson.

dels ock å extra start för år 1920 till personligt lönetillägg för kanslisten E. L. Johansson anvisa ett förslagsanslag, högst, av 1,000 kronor.

[11.]

Utredningen i ämnet förekommer i statsrådsprotokollet sid. 13 och 14.

Departementschefen har i fråga om detta anslag anfört följande:

»Då vid 1913 års riksdag beslut fattades, att de vid beskickningar och konsulat anställda kanslisternas löneförmåner, vilka ditintills utgått i form av arvoden, skulle regleras enligt samma grunder som övriga tjänstemäns, undantogs kanslistposten i Madrid och Lissabon, detta enär en genomgripande omorganisation av vår representation i Spanien och Portugal syntes vid lämpligt tillfälle böra tagas i övervägande, och det ansågs mindre ändamålsenligt att dessförinnan vidtaga någon omreglering av kanslistens arvode. Då emellertid icke ansågs med billighet förenligt, att innehavaren av ifrågavarande befattning kanslisten B. C. T. Molin ginge i mistning av den löneförbättring, som komme övriga likställda tjänstemän till del, uppfördes för honom å extra stat ett personligt lönetillägg, som avsåg att göra honom i avlöningshänseende likställd med innehavaren av närmast jämförliga kanslistbefattning eller den vid beskickningen i Bryssel och Haag.

Ifrågavarande för Molin avsedda personliga lönetillägg har, alltsedan detsamma år 1913 första gången beviljades, varit, i avvaktan å en om-

organisation. av vår representation i Spanien och Portugal, uppfört såsom extra anslag å tredje huvudtiteln.

Emellertid har, sedan kanslisten Molin den 20 februari 1918 avlidit, tillförordnade kanslisten vid beskickningen Ernst Linus Johansson den 6 nästlidne december utnämnts till ifrågavarande befattning, för vilken arvode är å ordinarie stat uppfört med 3,000 kronor. Då frågan om den definitiva omorganisationen av vår representation i Spanien och Portugal nu ligger under förutnämnda sakkunnigas behandling, och då samma skäl, som förut åberopats beträffande Molin, jämväl tala för, att Johansson, intill dess den definitiva omorganisationen blivit fastställd, erhåller en löneförbättring, varigenom hans löneförmåner uppbringas till det belopp, som bort för befattningen utgå, därest avlöningen i likhet med övriga kanslisters reglerats, torde ett personligt lönetillägg böra tillerkännas Johansson, avseende att utjämna skillnaden mellan arvodets belopp 3,000 kronor, och den för jämförlig reglerad kanslistbefattning uppförda lön, 4,000 kronor.

För 1919 finnes ett sådant belopp redan tillgängligt i det förslagsanslag av 1,000 kronor, som anvisats som personligt lönetillägg åt avlidne kanslisten Molin, och som med riksdagens medgivande torde kunna användas för ifrågavarande ändamål.»

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag hemställer utskottet,

att riksdagen må

a) medgiva, att det å extra stat för år 1919 till personligt lönetillägg åt kanslisten vid beskickningen i Madrid och Lissabon B. C. T. Molin anvisade förslagsanslag, högst, 1,000 kronor, må få användas till personligt lönetillägg för år 1919 åt kanslisten vid samma beskickning E. L. Johansson;

b) å extra stat för år 1920 till *personligt lönetillägg för kanslisten E. L. Johansson* anvisa ett förslagsanslag, högst, 1,000 kronor.

Gratifikation
ått kans-
listen vid
beskick-
ningen i
Petrograd
O. D. K.
Lundberg.

12:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12) hemställer utskottet,

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, å extra stat för år 1920 till *gratifikation ått kanslisten vid beskickningen i Petrograd O.*

D. K. Lundberg anvisa ett förslagsanslag, högst, 3,000 kronor.

13:o) På grund av Kungl. Maj:ts därom framställda förslag får utskottet hemställa, *Gratifikation åt andre kanslisten vid generalkonsulatet i London O. A. Hedman.*

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, å extra stat för år 1920 till gratifikation åt andre kanslisten vid generalkonsulatet i London O. A. Hedman anvisa ett förslagsanslag, högst, 2,000 kronor. [13.]

14:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 14) att ordinarie anslaget kontorskostnadsersättningar åt lönade konsuler, nu uppgående till 43,750 kronor, må från och med år 1920 höjas med 8,600 kronor till 52,350 kronor. *Kontorskostnadsersättningar åt lönade konsuler.*

Departementschefens yttrande i denna fråga återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 16—19. [14.]

Förevarande anslag är i 1919 års riksstat uppfört med ett belopp av 43,750 kronor. *Utskottets yttrande.*

Kungl. Maj:ts nu framlagda förslag innebär alltså, att anslaget för år 1920 ökas med ett belopp av 8,600 kronor, avsett för följande ändamål:

Kontorskostnadsersättning åt

generalkonsuln i Mexico	3,600 kronor
» Moskva	5,000 »

Motsvarande belopp har jämväl äskats å tilläggsstaten för år 1919.

Då utskottet icke funnit anledning till erinran mot vad sålunda föreslagits, får utskottet beträffande det ordinarie anslaget nu hemställa,

att ordinarie anslaget kontorskostnadsersättningar åt lönade konsuler, nu uppgående till 43,750 kronor, må från och med år 1920 höjas med 8,600 kronor till 52,350 kronor.

15:o) Vidare har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 15) att, i avvaktan på den proposition, som kunde komma att avlåtas angående, bland annat, anslag till kontorskostnadsersättningar åt vissa nya konsuler i utomeuropeiska länder. *Kontorskostnadsersättningar åt vissa nya konsuler i utomeuropeiska länder.*

[15.]

i utomeuropeiska länder, för ändamålet bland de extra anslagen för år 1920 såsom förslagsanslag, högst, beräkna ett belopp av 10,000 kronor.

Beträffande denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

anmäla.

*Personliga
gottgörelser
för mistade
konsulat-
avgifter.*

16:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag hemställer utskottet,

[16.]

att riksdagen må, i likhet med vad för innevarande år ägt rum, å extra stat för år 1920 till *personliga gottgörelser för mistade konsulatavgifter* anvisa ett förslagsanslag, högst, 7,000 kronor.

*Extra diplo-
mat- och
konsulaspi-
ranter.*

[17.]

17:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 17) att, i avvaktan på den proposition, som kunde komma att avlåtas angående, bland annat, anslag till extra diplomat- och konsulaspiranter, för ändamålet bland de extra anslagen för år 1920 såsom förslagsanslag, högst, beräkna ett belopp av 19,000 kronor.

Beträffande denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

anmäla.

*Extra
handels-
attachéer.*

[18.]

18:o) Ytterligare har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 18) att, i avvaktan på den proposition, som kunde komma att avlåtas angående, bland annat, anslag till extra handelsattachéer, för ändamålet bland de extra anslagen för år 1920 såsom reservationsanslag beräkna ett belopp av 175,000 kronor.

Jämväl i fråga om detta anslagsäskande kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgivna utlåtande; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

anmäla.

*Sociala
attachéer.*

[19.]

19:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 19) att, i avvaktan på den proposition, som kunde komma att avlåtas angående, bland

annat, anslag till sociala attachéer, för ändamålet bland de extra anslagen för år 1920 såsom reservationsanslag beräkna ett belopp av 70,000 kronor.

Rörande denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

anmäla.

20:o) Kungl. Maj:t har vidare föreslagit riksdagen (punkt 20) att *Extra biträden, kanslivaktmästare och andra utgifter vid beskickningar och konsulat, nu uppgående till 24,200 kronor, må från och med år 1920 höjas med 8,000 kronor till 32,200 kronor.*

Utredningen i fråga om detta anslag återfinnes å sid. 21 och 22 av åberopade statsrådsprotokollet.

[20.]

Den begärda anslagshöjningen är avsedd för mötande av en del under de senaste åren ökade utgifter av ifrågavarande slag.

Dessutom har ett belopp motsvarande hälften av den för år 1920 äskade förhöjningen ansetts böra utgå redan för innevarande år och följaktligen begärts å tilläggsstaten för år 1919.

Vad Kungl. Maj:t sålunda föreslagit har icke givit utskottet anledning till erinran.

Utskottet får alltså nu beträffande 1920 års stat hemställa,

att ordinarie anslaget extra biträden, kanslivaktmästare och andra utgifter vid beskickningar och konsulat, nu uppgående till 24,200 kronor, må från och med år 1920 höjas med 8,000 kronor till 32,200 kronor.

21:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 21) att, i avvaktan på den proposition, som kunde komma att avlåtas angående, bland annat, anslag för inrättande vid oförutsedda behov av tillfälliga diplomatiska och konsulära poster i utlandet för ändamålet bland de extra anslagen för år 1920 beräkna ett förslagsanslag, högst, av 150,000 kronor.

Tillfälliga diplomatiska och konsulära poster i utlandet.

[21.]

I fråga om denna framställning kommer utskottet att framdeles under riksdagen avgiva utlåtande; vilket utskottet skolat härmed för riksdagen

anmäla.

C. Internationella byråer m. m.

Internationella skiljedomstolens byrå i Haag. 22:o) I enlighet med Kungl. Maj:ts därom framställda förslag hemställer utskottet,

[22.]

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, till bestridande av Sveriges andel i kostnaderna under år 1919 för *den internationella skiljedomstolens byrå i Haag* å extra stat för år 1920 anvisa ett förslagsanslag, högst, 5,000 kronor.

Internationella fredsbyrån i Bern. 23:o) Med tillstyrkande av bifall till Kungl. Maj:ts (punkt 23) framlagda förslag hemställer utskottet,

[23.]

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, såsom bidrag för år 1920 till *den internationella fredsbyrån i Bern* å extra stat för samma år anvisa ett förslagsanslag, högst, 750 kronor.

Interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat. 24:o) I anledning av vad Kungl. Maj:t föreslagit (punkt 24) får utskottet hemställa,

[24.]

att riksdagen må, i likhet med vad som för innevarande år ägt rum, såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för *interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat* för år 1920 å extra stat för samma år anvisa ett förslagsanslag, högst, 750 kronor.

Kostnaderna för riksdagens interparlamentariska grupp. 25:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 25) att såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för riksdagens interparlamentariska grupp under år 1920 å extra stat för samma år anvisa ett förslagsanslag, högst, 33,000 kronor.

[25.]

Utredningen i ärendet förekommer å sid. 24—28 av åberopade statsrådsprotokollet.

Utskottets yttrande.

Såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för riksdagens interparlamentariska grupp under år 1919 beviljade 1918 års lagtima riksdag ett anslag å 36,500 kronor. För ifrågavarande sammanslutning har Kungl. Maj:t nu å 1920 års stat begärt ett anslag å 33,000 kronor, vilket är avsett att fördelas enligt följande beräkning:

Förvaltningskostnader, resebidrag till rådsmöten, vård av bibliotek, inköp av litteratur o. dyl.	kronor	8,500
Samling av akter rörande neutralitetsfrågor m. m.	»	5,500
Nordiskt interparlamentariskt delegerademöte	»	4,000
Sveriges andel i kostnaderna för arbeten, avsedda att utföras gemensamt av de tre nordiska gruppernas sekretariat	»	10,000
Bearbetning och utgivande i tryck på svenska språket av visst utredningsmaterial rörande eventuella mellanfolkliga anordningar för åstadkommande av en varaktig fred	»	5,000
		<hr/>
tillhopa kronor		33,000

Härjämte har å tilläggsstat för år 1919 äskats ett anslag å 8,000 kronor till förstärkande av det i samma års anslag för nu ifrågavarande ändamål ingående beloppet, 12,000 kronor, för bestridande av utgifterna för det nordiska interparlamentariska förbundets elfte delegerademöte i Sverige 1919.

Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot vad Kungl. Maj:t sålunda föreslagit, får beträffande 1920 års stat hemställa, $\S$

att riksdagen må såsom bidrag till bestridande av kostnaderna för *riksdagens interparlamentariska grupp under år 1920* å extra stat för samma år anvisa ett förslagsanslag, högst, 33,000 kronor.

26:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 26) medgiva, att dels det ursprungligen såsom bidrag till täckande av kostnaderna för den svenska gruppens av den interparlamentariska unionen deltagande i unionens XX:de konferens å extra stat för år 1915 anvisade förslagsanslag, högst 15,000 kronor, dels ock det anslag av 4,500 kronor, vilket för den händelse den XIX:de konferensen skulle hava ägt rum redan år 1915, ursprungligen anvisats å extra stat för år 1916 såsom bidrag till täckande av kostnaderna för den svenska gruppens deltagande i unionens XX:de konferens samma år, må, därest dessa anslag ej dessförinnan tagits i anspråk, få användas såsom bidrag till täckande av kostnaderna för riksdagens interparlamentariska grupps deltagande i den unionens konferens, som kan komma att äga rum år 1920; samt att, för den händelse i stället för konferens, möte komme att äga

Riksdagens interparlamentariska grupps deltagande i den interparlamentariska unionens konferens år 1920.

[26.]

rum mellan delegerade för endast vissa interparlamentariska grupper av ovanberörda anslag för 1915 och 1916 må till täckande av kostnaderna för riksdagens interparlamentariska grupps deltagande i sådant möte få utgå bidrag till belopp, som av Kungl. Maj:t må bestämmas.

Utredningen i ärendet förekommer å sid. 28 och 29 av statsrådsprotokollet.

*Utskottets
yttrande.*

Av det vid statsverkspropositionen till 1914 års första riksdag fogade statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden den 14 januari 1914 framgår, att, när ovannämnda förslagsanslag, högst, 15,000 kronor, som anvisades på extra stat för år 1915, bestämdes till ett så pass högt belopp som det nyssnämnda, anledningen härtill var, att konferensen väntades komma att hållas i Amerika. Utskottet har icke haft något att erinra emot att detta anslag, på sätt Kungl. Maj:t begärt, tages i anspråk under år 1920, men förutsätter, i likhet med vad riksdagen uttalat vid anslagets beviljande, att, därest konferensen icke kommer att hållas i Amerika eller annorstädes utom Europa, endast det belopp, 4,500 kronor, som eljest beräknats för deltagande i dylik konferens, tages i anspråk.

Vad Kungl. Maj:t i denna punkt i övrigt föreslagit har ej föranlett någon erinran från utskottets sida.

Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må medgiva,

a) att dels det ursprungligen såsom bidrag till täckande av kostnaderna för den svenska gruppens av den interparlamentariska unionen deltagande i unionens XX:de konferens å extra stat för år 1915 anvisade förslagsanslag, högst, 15,000 kronor, dels ock det anslag av 4,500 kronor, vilket för den händelse den XIX:de konferensen skulle hava ägt rum redan år 1915, ursprungligen anvisats å extra stat för år 1916 såsom bidrag till täckande av kostnaderna för den svenska gruppens deltagande i unionens XX:de konferens samma år, må, därest dessa anslag ej dessförinnan tagits i anspråk, få användas såsom bidrag till täckande av kostnaderna för riksdagens interparlamentariska grupps deltagande i den unionens konferens, som kan komma att äga rum år 1920; samt

b) att, för den händelse i stället för konferens

möte komme att äga rum mellan delegerade för endast vissa interparlamentariska grupper, av ovanberörda anslag för 1915 och 1916 må till täckande av kostnaderna för riksdagens interparlamentariska grupps deltagande i sådant möte få utgå bidrag till belopp, som av Kungl. Maj:t må bestämmas.

D. Diverse.

27:o) Å riksstaten för år 1919 finnes under tredje huvudtiteln uppfört ett ordinarie anslag å 2,400 kronor till avlöningsförbättring för vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare. Då vid beräkningen av anslaget till utrikesdepartementet hänsyn tagits till de förhöjda avlöningarna för ifrågavarande befattningshavare, har Kungl. Maj:t (punkt 27) icke upptagit nämnda anslag i riksstaten för år 1920. *Avlöningsförbättring för vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare.*

[27.]

Utskottet hemställer,

att riksdagen må ur riksstaten för år 1920 utsluta det till avlöningsförbättring för vissa vaktmästare och med dem jämförliga befattningshavare upptagna ordinarie anslaget å 2,400 kronor.

28:o) Kungl. Maj:t har (punkt 28) dels föreslagit riksdagen, att ordinarie förslagsanslaget skrivmaterialier, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m., nu uppgående till 250,000 kronor, må från och med år 1920 höjas med 100,000 kronor till 350,000 kronor; dels till riksdagens godkännande anmält Kungl. Maj:ts beslut den 27 november 1918 angående utbetalande till ministern i Petrograd, utöver det bestämda bidraget för samma år av 5,000 kronor till beskickningshusets i Petrograd uppvärmning och belysning, av ersättning för utgifter under år 1918 och till den 1 april 1919 för beskickningshusets uppvärmning med 8,750 kronor, att utgå av ordinarie förslagsanslaget skrivmaterialier, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m.;

Skrivmaterialier, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m.

[28.]

dels ock föreslagit riksdagen medgiva, att till ministern i Kristiania må, utöver det bestämda bidraget till beskickningshusets i Kristiania uppvärmning och belysning, 2,400 kronor för år, av ordinarie förslagsanslaget skrivmaterialier, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m. få utbetalas ersättning för utgifter för berörda ändamål under tiden den 1 oktober 1917 till den 30 november 1918 med 8,000 kronor.

Departementschefens yttrande i detta ämne förekommer å sid. 30—33 av statsrådsprotokollet.

*Utskottets
yttrande.*

Ifrågavarande anslag, vilket för åren 1914—1917 varit i riksstaten uppfört ett belopp av 171,000 kronor, höjdes av 1917 års riksdag till 250,000 kronor eller med 79,000 kronor. Under åren 1916 och 1917 hava emellertid utgifterna under anslaget uppgått till respektive 375,000 kronor och 445,000 kronor. För år 1918 åter beräknas utgifterna uppgå till icke mindre än 700,000 kronor eller 450,000 kronor mera än anslaget i riksstaten upptagna belopp. Dessa stegringar av utgifterna hava sin orsak i de under krigstiden väsentligt ökade prisen å eldnings- och belysningsämnen, skrivmaterialier, renskrivning m. m. Särskilt har under år 1918 kostnaderna för telegram, vilka bestridas av anslaget, varit osedvanligt höga.

För att emellertid i någon mån täcka de ökade kostnader, vilka även för framtiden kunna förutses, har Kungl. Maj:t nu äskat en förhöjning av anslaget med 100,000 kronor, varigenom detsamma skulle komma att uppgå till 350,000 kronor.

I samband med den begärda anslagsökningen har departementschefen meddelat, att genom särskilt beslut den 27 november 1918 Kungl. Maj:t tillerkänt ministern i Petrograd, utöver det bestämda bidraget å 5,000 kronor för år till beskickningshusets i Petrograd uppvärmning och belysning, särskild ersättning på grund av de oerhört stegrade prisen å uppvärmningsmateriel därstädes med 8,750 kronor till täckande av ministrernas merutgifter för ändamålet under år 1918 och första kvartalet av innevarande år. Beloppet har anvisats att utgå av förevarande anslag. Alldenstund bidragen till beskickningshusens uppvärmning och belysning fastställts av riksdagen, har detta beslut nu anmälts för riksdagen till godkännande.

Tillika har Kungl. Maj:t begärt riksdagens medgivande att få till ministern i Kristiania, utöver fastställt bidrag, utbetala särskild ersättning från detta anslag till beskickningshusets uppvärmning för tiden 1 oktober 1917—30 november 1918 med 8,000 kronor.

Den av Kungl. Maj:t begärda ökningen av ifrågavarande anslag har utskottet ansett sig böra tillstyrka.

Med hänsyn till de särskilda omständigheter, som förelegat, har utskottet funnit sig böra tillstyrka godkännande av Kungl. Maj:ts beslut rörande utbetalande utöver av riksdagen fastställt bidrag av särskild ersättning till ministern i Petrograd för beskickningshusets uppvärmning.

Jämväl utbetalandet till ministern i Kristiania av särskild ersättning för enahanda ändamål har utskottet ansett sig böra tillstyrka.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må

a) höja ordinarie förslagsanslaget skrivmaterialier, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m., nu uppgående till 250,000 kronor, från och med år 1920 med 100,000 kronor till 350,000 kronor;

b) godkänna Kungl. Maj:ts beslut den 27 november 1918 angående utbetalande till ministern i Petrograd, utöver det bestämda bidraget för samma år av 5,000 kronor till beskickningshusets i Petrograd uppvärmning och belysning, av ersättning för utgifter under år 1918 och till den 1 april 1919 för beskickningshusets uppvärmning med 8,750 kronor, att utgå av ordinarie förslagsanslaget skrivmaterialier, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m.;

c) medgiva, att till ministern i Kristiania må, utöver det bestämda bidraget till beskickningshusets i Kristiania uppvärmning och belysning, 2,400 kronor för år, av ordinarie förslagsanslaget skrivmaterialier, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m. utbetalas ersättning för utgifter för berörda ändamål under tiden den 1 oktober 1917 till den 30 november 1918 med 8,000 kronor.

29:o) Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 29), att ordinarie förslagsanslaget till bestridande av tryckningskostnader, nu uppgående till 5,050 kronor, må minskas med 50 kronor till 5,000 kronor.

*Trycknings-
kostnader.*

[29.]

Ifrågavarande minskning är avsedd för utjämning av huvudtitelns slutsumma.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må i riksstaten för år 1920 uppföra ordinarie förslagsanslaget till bestridande av tryckningskostnader med oförändrat belopp, 5,050 kronor, dock att i anslaget må göras den jämkning, som kan erfordras för jämnande av huvudtitelns slutsumma.

*Hemliga
utgifter.*

[30.]

30:o) Kungl. Maj:t har vidare föreslagit riksdagen (punkt 30), att ordinarie anslaget hemliga utgifter, nu uppgående till 120,000 kronor, må från och med 1920 höjas med 50,000 kronor till 170,000 kronor.

Departementschefens yttrande rörande detta anslag återfinnes i statsrådsprotokollet sid. 34.

*Utskottets
yttrande.*

Anslaget till hemliga utgifter, vilket sedan 1915 utgått med 120,000 kronor, har under de sista åren visat sig otillräckligt, så att det varit nödvändigt att i ej ringa grad inskränka de utgifter, för vilka anslaget är avsett. Enligt verkställd beräkning är en ökning av anslaget för de närmaste åren med åtminstone 50,000 kronor synnerligen önskvärd, varigenom anslaget skulle uppböras till 170,000 kronor. Å tilläggsstat för innevarande år har jämväl äskats ett belopp av 50,000 kronor för samma ändamål.

Utskottet har ansett sig böra tillstyrka den ifrågasatta förhöjningen av detta anslag och får alltså beträffande 1920 års stat hemställa,

att ordinarie anslaget hemliga utgifter, nu uppgående till 120,000 kronor, må från och med 1920 höjas med 50,000 kronor till 170,000 kronor.

*Sveriges
traktater.*

[31.]

31:o) Kungl. Maj:t har slutligen föreslagit riksdagen (punkt 31) att till fortsatt utgivande av Sveriges traktater å extra stat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 4,500 kronor.

Beträffande utredningen i ärendet får utskottet hänvisa till statsrådsprotokollet sid. 35.

*Utskottets
yttrande.*

För ifrågavarande ändamål har under en lång följd av år å extra stat anvisats ett belopp av 4,500 kronor, vilket för åren 1918 och 1919 upptagits såsom förslagsanslag, högst. Då emellertid kostnaderna för arbetet ifråga växla under olika år och det ansetts önskvärt, att under ett år uppkomna besparingar kunna användas under ett senare år, då utgivningskostnaderna överstiga årsanslaget, har Kungl. Maj:t begärt att anslagets natur förändras från förslagsanslag, högst, till reservationsanslag.

Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag får utskottet hemställa,

att riksdagen må till fortsatt utgivande av Sveriges traktater å extra stat för år 1920 anvisa ett reservationsanslag av 4,500 kronor.

32:o) Beträffande de i nu gällande riksstat under tredje huvudtiteln uppförda ordinarie anslag, som icke här ovan särskilt omnämnts, har någon förändring icke ifrågasatts, varför utskottet hemställer,

Övriga
ordinarie
anslag.

[32.]

att samtliga de ordinarie anslag, vilka icke här ovan blivit särskilt omförmälda, må i riksstaten för år 1920 upptagas med oförändrade belopp.

Stockholm den 31 januari 1919.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:
från första kammaren: herrar S. H. Kvarnzelius, O. M. Strömberg, A. C. Lindblad, J. Nilsson, O. Bergqvist, C. G. Ekman, H. G. W. Wrangel, A. Pers, J. L. Widell, E. A. Hallin, F. Berglund och A. R. Rooth samt
från andra kammaren: herrar J. Olofsson, N. A. Nilsson i Kabbarp, A. Andersson i Råstock, J. Jönsson i Revinge, P. Nilsson i Bonarp, S. Bengtsson i Norup, P. A. Hansson i Stockholm, C. R. Jansson i Falun, J. Erlansson, K. A. W. Björck och K. E. W. Söderhielm.

Reservation:

Vid punkt 30 (ang. hemliga utgifter) av herrar A. C. Lindblad, C. G. Ekman, J. Olofsson i Digernäs, N. A. Nilsson i Kabbarp, S. Bengtsson i Norup och K. A. W. Björck, vilka ansett, att utskottets yttrande och förslag bort äga följande lydelse:

»Utskottet finner sig av principiella skäl icke kunna biträda Kungl. Maj:ts förslag om ökning av anslaget till 'hemliga utgifter' oförändrat. Ett beslut i enlighet med detta förslag synes nämligen, särskilt i betraktande av den i motiveringen gjorda anvisningen om behovet för 'de närmaste åren' icke vara väl förenligt med den pågående och enligt ut-

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 6 saml. 3 häft. (Nr 3 A—3 B.) 3

skottets förmenande önskvärda utveckling, som söker begränsa och efter hand avlägsna det 'hemliga' förfarandet i det internationella umgänget. Även om vårt land icke kan i mera avsevärd grad påskynda denna utveckling, synes det dock icke böra ställa sig skenbart främmande för densamma genom att för egen del öka anslaget till 'hemliga' utgifter. Från denna utgångspunkt skulle det ligga närmast till hands att ifrågasätta, icke blott att de nu föreslagna ökningarna på såväl 1919 års tilläggsstat som på 1920 års stat icke bifallas, utan även att en nedsättning i förut utgående anslag av denna art företages. Då emellertid dispositioner kunna tänkas vidtagna, som genom en dylik omedelbar tillämpning av utskottets uppfattning kunde vålla olägenheter, har utskottet funnit sig böra stanna vid att avstyrka ökningen för år 1920. Skulle de ändamål, för vilka denna ökning är avsedd, likväl påkalla ekonomiskt understöd, lärar tiden medgiva, att Kungl. Maj:t därtill äskar särskilt anslag.

Utskottet har alltså ansett sig böra avstyrka den ifrågasatta förhöjningen av detta anslag på 1920 års stat och hemställer,

att ordinarie anslaget till hemliga utgifter må i riksstaten för år 1920 upptagas med oförändrat belopp, 120,000 kronor.»

Tabell över anslagen under riksstatens för år 1920 tredje huvudtitel.

Utrikesdepartementet.

Departementet.	Ordinarie anslag	Extra anslag	Ordinarie anslag	Extra anslag
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Departementschefen, ministern för utrikes ärendena.....	24,000			
Departementet	¹⁾ 307,200			
Extra avlöningstillägg åt vissa befattningshavare i departementet m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst.....		¹⁾ 40,000		
Tillfällig löne reglering för vissa ordinarie befattningshavare inom den civila statsförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>		¹⁾ 7,800		
Förstärkning av de till avlönande av vissa extra befattningshavare inom den civila statsförvaltningen samt till vikariatsersättningar m. m. anvisade medel, <i>förslagsanslag</i>		¹⁾ 4,000	331,200	51,800
Sveriges representation i utlandet.				
Beskickningar och konsulat	1,169,200			
Avlöning åt en tredje kanslist vid generalkonsulatet i London, <i>förslagsanslag</i> , högst		4,400		
Avlöning åt en t. f. minister hos Schweiziska Edsförbundet, <i>förslagsanslag</i> , högst		24,000		
Två andre legationssekreterarbefattningar, <i>förslagsanslag</i> , högst		18,000		
Expektansarvoden till vissa diplomat- och konsulat-tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>		20,400		
Vissa nya konsulat i Ryssland, <i>förslagsanslag</i> , högst		45,000		
Vissa nya konsulat i utomeuropeiska länder, <i>förslagsanslag</i> , högst		¹⁾ 92,000		

¹⁾ Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöfver särskilt utlåtande framdeles kommer att avgivas.

	Ordinarie anslag	Extra anslag	Ordinarie anslag	Extra anslag
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Personligt lönetillägg åt kanslisten vid beskickningen i Madrid och Lissabon E. L. Johansson, <i>förslagsanslag</i> , högst		1,000		
Gratifikation åt kanslisten vid beskickningen i Petrograd O. D. K. Lundberg, <i>förslagsanslag</i> , högst		3,000		
Gratifikation åt andre kanslisten vid generalkonsulatet i London O. A. Hedman, <i>förslagsanslag</i> , högst		2,000		
Vikariatsersättning vid beskickningar och konsulat samt lönefyllnad till vissa konsulsbefattningar, <i>förslagsanslag</i>	10,000			
Kontorskostnadsersättningar åt lönade konsuler	52,350			
Kontorskostnadsersättningar åt vissa nya konsuler i utomeuropeiska länder, <i>förslagsanslag</i> , högst ..		¹⁾ 10,000		
Ersättningar till olönade konsuler och vicekonsuler, <i>förslagsanslag</i>	75,250			
Personliga gottgörelser för mistade konsulatavgifter, <i>förslagsanslag</i> , högst		7,000		
Diplomat- och konsulaspiranter, <i>reservationsanslag</i>	56,000			
Extra diplomat- och konsulaspiranter, <i>förslagsanslag</i> , högst		¹⁾ 19,000		
Militär- och marinattachéer	28,000			
Handelsattachéer, <i>reservationsanslag</i>	40,000			
Extra handelsattachéer, <i>reservationsanslag</i>		¹⁾ 175,000		
Sociala attachéer, <i>reservationsanslag</i>		¹⁾ 70,000		
Ekiperingspenningar, <i>förslagsanslag</i>	15,000			
Extra biträden, kanslivaktmästare och andra utgifter vid beskickningar och konsulat	32,200			
Tillfälliga diplomatiska och konsulära poster i utlandet, <i>förslagsanslag</i> , högst		¹⁾ 150,000	1,478,000	640,800
Internationella byråer m. m.				
Sveriges andel i kostnaderna under år 1919 för den internationella skiljedomstolens byrå i Haag, <i>förslagsanslag</i> , högst		5,000		
Internationella fredsbyrån i Bern, <i>förslagsanslag</i> , högst		750		

¹⁾ Av Kungl. Maj:t föreslaget belopp, varöver särskilt utlåtande framdeles kommer att avgivas.

	Ordinarie anslag	Extra anslag	Ordinarie anslag	Extra anslag
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
Interparlamentariska unionens byrå och general- sekretariat, <i>förslagsanslag</i> , högst		750		
Riksdagens interparlamentariska grupp, <i>förslagsan- slag</i> , högst		33,000		39,500
Diverse.				
Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>	20,000			
Rese- och flyttningersättning, inspektioner, till- fälliga uppdrag, <i>förslagsanslag</i>	90,000			
Skrivmaterialier, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m., <i>förslagsanslag</i>	350,000			
Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	5,050			
Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar, <i>förslagsanslag</i>	35,000			
Hemliga utgifter	170,000			
Fortsatt utgivande av Sveriges traktater, <i>reserva- tionsanslag</i>		4,500		
Kommittéer och utredningar genom sakkunniga m. m., <i>förslagsanslag</i>	150,000		820,050	4,500
Summa			2,629,250	736,600